

Néhány éve a Baksza házaspár által létrehozott helytörténeti gyűjtemény sublótjában kutakodva került elő néhány régi falvédő. Ez a néhány falvédő adta az ötletet, hogy miért is ne gyűjthetnénk össze a faluban még meglévő falvédőket és rendezhetnénk belőle egy kiállítást?

Ma már biztosan kevesen emlékeznek ezekre a régen szinte minden valamirevaló háztartás konyhájában megtalálható kiegészítőre.

Legtöbbször fehér vászon anyagra hímeztek színes motívumokat, és hogy legyen némi mondanivalójuk is hétköznapi bölcsesleteket, szólásokat, mondásokat is hímeztek rájuk.

Csak néhány a kiállított hímezett szövegekből: Ha jót akarsz ebédelni, gyere velünk gombát szedni, Nincsen rózsza tövis nélkül, Hazamegyek, ha elvégeztem a dolgom mert mindenütt jó de legjobb otthon!, Tisztaság a konyha dísze, Szívemnek lelkenek az a kívánsága, éljek én a férjemmel örök boldogságba.

De nem folytatom a felsorolást, hiszen az első olvasatra közhelyesnek tűnő mondatokról elterelték a figyelmet a nagy gondossággal készített illusztrációk.

Azt már a gyűjtés megkezdésekor láttam, hogy ezek a tárgyak többet jelentenek a tulajdonosaiknak egy egyszerű falvédőnél. Hiszen volt olyan amit még a nagymama vagy még régebbi rokon készített, emlékek, történetek kötődtek hozzájuk. A fiókok mélyéről előkerülve szinte mindenki hozzátette, hogy "De nagyon vigyázzatok rá!";

A legrégebbi darab az első világháború előtt készült, idővel a család Kanadába vándorolt és évekkel később került vissza Magyarországra a falvédő. A felhívást követően nem várt mennyiségben érkeztek falvédők, több mint ötven darab. Közülük a helyieken kívül jelentős mennyiségben gyűjtöttek a Vácbotyáni Hegedűs Géza Egyesület tagjai Órbottyánból.

A szüreti multság ideje alatt a kiállító teremben bárki megnézhetette, Farkas Péter könyvszobrász különleges műveivel együtt. Végül a nagy érdeklődésre való tekintettel október végéig látogatható volt a kiállítás.

Ezúton szeretném megköszönni, mindenkinek akik valamilyen formában részt vettek a megvalósításban. Köszönet a polgármesteri hivatal dolgozóinak az átvételben nyújtott segítségért és a két kreatív kiállítás berendezőnek Bakszáné Békési Zsuzsannának és Vazicsek Róbertnének. És név szerint köszönet a falvédők felajánlóinak: Vácbotyáni Hegedűs Géza Egyesület, Órbottyán, Jakab Józsefné, Órbottyán, Csancsár Erika, Órbottyán. Vácrátótól: Bordás Lujza, Kerecsen Jánosné, Juhász Jánosné, Szlovákné Kósa Ágnes, Horváth Mátyás, Havasi Károlyné, Hremó Istvánné, Wildmann Mária, Dr. Faragó Artúr, plébános.

Engedjék meg hogy jómagam és az Egyesület vezetősége nevében mindannyiuknak békés, boldog Karácsonyt és újesztendőt kívánjak!

Belán Tibor

Vácrátóti Hagyományőrző és Faluvédő Egyesület